

6. Коваль Т.І. Теоретичні та методичні основи професійної підготовки з інформаційних технологій майбутніх менеджерів-економістів: автореф. дис... докт. пед. наук: 13.00.04 / Коваль Т.І. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих АПН України. – К., 2008. – 40 с.
7. Кононе Н. В. Електронний навчальний ресурс “Інформатика+” як засіб ресурсно-орієнтованого навчання студентів [Електронний ресурс] / Кононец Наталія Василівна // Інформаційні технології в навчальному процесі 2013: Матеріали наук.-практ. Інтернет-конференції / Чернігівський обласний інститут післядипломної пед. освіти імені К. Д. Ушинського. – Чернігів, 2013. – Режим доступу: http://ikt-cn.org/images/kononets_13.pdf
8. Кононе Н. В. Створення дистанційних курсів для ресурсно-орієнтованого навчання дисциплін комп'ютерного циклу в коледжі [Електронний ресурс] / Кононе Наталія // Неперервна освіта в педагогічних ВНЗ: стан, проблеми, перспективи : Матеріали Міжнар. Інтернет-конференції (Умань, 24 квітня 2015 р.). – Умань, 2015. – Режим доступу: http://sno.udpu.org.ua/forum/viewthread.php?thread_id=216
9. Кухаренко В. М. Дистанційне навчання: умови застосування. Дистанційний курс : навч. посіб. / Кухаренко В. М., Рибалко О. В., Сиротенко Н. Г. ; за ред. В. М. Кухаренка. – [3-тє вид.]. – Харків : НТУ “ХПІ”, “Торсінг”, 2002. – 320 с.
10. Основи здоров'я програма (рівень стандарту) для учнів 5-9 класів середніх загальноосвітніх навчальних закладів. – К. : Логос. – 2006. – 18 с.

Новописьменный С.А.

УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ДЛЯ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ПО ОСНОВАМ ЗДОРОВЬЯ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ

В статье рассматривается проблема формирования базовых компетенций будущих учителей по основам здоровья в процессе их профессиональной подготовки в педагогических высших учебных заведениях. Анализируется учебно-методическое обеспечение процесса подготовки будущих учителей по основам здоровья, в частности, состав и структура учебно-методического комплекса дисциплины. Предлагается практический подход к разработке дистанционного курса как составной учебно-методического обеспечения для изучения профессионально ориентированных дисциплин с помощью Google Sites.

Ключевые слова: будущий учитель по основам здоровья, профессиональная подготовка, учебно-методическое обеспечение, учебно-методический комплекс дисциплины, дистанционный курс..

Novopysmennyy S.

EDUCATIONAL AND METHODOLOGICAL SUPPORT FOR THE TRAINING OF TEACHERS ON THE BASICS OF HEALTH IN MODERN CONDITIONS

The problem of forming basic competences of future teachers on the basics of health in the process of training in pedagogical universities. Analyzed the educational process and methodological support for training of teachers on the basics of health, including the composition and structure of educational and methodical complex discipline. Proposed a practical approach to developing a distance course as part of the educational methods for the study of professionally oriented subjects using Google Sites.

Key words: future teacher the basics of health, training, educational software, educational-methodical complex discipline, distance course.

Подано до редакції 08.04.2015.

Рекомендовано до друку докт.пед.наук, проф. Гриньовою М.В.

УДК 378.141`243

© 2015

Окопна Я.В.

СИСТЕМА MOODLE В ДИСТАНЦІЙНОМУ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОМУ НАВЧАННІ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ: МЕРЕЖЕВА ПІДТРИМКА НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

В статті представлено результати дослідження особливостей процесу залучення системи Moodle до комбінованого дистанційного професійно орієнтованого навчання другої іноземної мови майбутніх працівників туристичної сфери. Охарактеризовано з теоретико-методичної точки зору технічно-опційні переваги мережної підтримки навчально-виховного процесу з формування професійно орієнтованої німецькомовної компетентності в продуктивних видах мовленнєвої діяльності та зазначено передумови реалізації такого навчання.

Ключові слова: друга іноземна мова, комбіноване дистанційне навчання, мережева підтримка, нелінгвістичний вищий навчальний заклад, туристичні менеджери.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Потреба в оновленні іномовної вищої професійної освіти в системі нелінгвістичних вищих навчальних закладів (ВНЗ) слідом за Рамковими стандартами Програм з іноземних мов (ІМ) для професійного спілкування та вимогами Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти [2; 12; 15], а також у відповідності до змісту чинних нормативних документів [3; 4; 6 – 9; 11; 13; 14]; є нагальною на сучасному етапі становлення та розвитку новітнього українського суспільства. Сутність цієї тенденції полягає в концепції дистанційної освіти (ДО) через призму всесвітньої системи взаємосполучених комп'ютерних мереж – Інтернету, який становить фізичну основу для розміщення великих об'ємів автентичних інформаційних ресурсів і послуг (це взаємопов'язані гіпертекстові документи Всесвітньої павутини (World Wide

Web — WWW), електронна пошта тощо), що охоплює широкі прошарки суспільства та є важливим і невід'ємним фактором його всебічного розвитку.

Під ДО ми розуміємо комбіновану систему професійно орієнтованого іншомовного навчання, яка передбачає активну міжкультурну комунікацію між викладачем і студентом за допомогою сучасних технологій та мультимедійних засобів [6; 16, с. 217-219]. Ця форма навчання відображає раціоналізацію та демократичний підхід щодо свободи вибору місця, часу, темпу оволодіння професійно орієнтованою компетентністю у продуктивних видах іншомовної мовленнєвої діяльності (МД) другою ІМ після першої: вона має ряд переваг і значно розширює коло потенційних користувачів. Адже, ця форма навчання підходить майже всім, тому що дає можливість гармонійно поєднувати вивчення декількох ІМ та повсякденне професійно орієнтоване студентське життя.

Оскільки, сучасна іншомовна професійно орієнтована освіта вимагає безупинного розширення у своєму сприйнятті комплексності світу в межах нелінгвістичного ВНЗ та формування потужного мобільного інформаційного суспільства, актуальності набуває розкриття сутності комбінованої ДО через формування професійно орієнтованої компетентності німецькою мовою (як другою ІМ після англійської) у майбутніх працівників туристичної сфери, що відображено в реалізації чіткого зв'язку безперервної професійної іншомовної самоосвіти з діями, потребою постійно «навчати себе», поповнюючи й розширюючи свою професійну освіту [16, с. 7-12; 17] – з боку студента, та в потребі створення концептуальних засад щодо подальшого розвитку застосування інформаційних технологій в професійно орієнтованій багатомовній іншомовній освіті – з боку викладача.

Вибір формування професійно орієнтованої німецькомовної компетентності (ПОНК), зокрема, пов'язано з позиціями німецької мови у професійному середовищі майбутніх фахівців туристичної сфери, прагматикою прогнозування їхньої подальшої професійної мобільності та Загальноєвропейської інтеграції. Адже, німецька мова (як державна мова, чи мова меншості) є розповсюдженою в більшості країн Західної, Центральної і Східної Європи. Ця ІМ є рідною для 90-95 мільйонів людей в Європі (2004), які становлять 13,3% від усього європейського населення, другою за поширеністю у Європі після російської, поширенішою ніж французька (66,5 мільйонів носіїв мови) і англійська (64,2 мільйонів носіїв мови). Країнами з переважаючою німецькомовною більшістю є ФРН (95%, 78,3 мільйонів носіїв мови), Австрія (89%, 7,4 мільйонів носіїв мови), Швейцарія (65%, 4,6 мільйонів носіїв мови), Люксембург (480 000 носіїв мови) і Ліхтенштейн (30 000 носіїв мови) [18]. Представники цих країн, як автентичні носії німецької мови і становлять безпосередній суспільний контактний бізнес осередок на міжнародному рівні для майбутніх менеджерів туристичної сфери. В умовах стрімкого розвитку різноманітних міжнародних контактів однією з обов'язкових кваліфікаційних вимог до майбутніх працівників напряму 6.140103 «Туризм» є вміння здійснювати професійно орієнтоване спілкування другою ІМ. Вони мають володіти не лише відповідними фаховими знаннями, але й будувати професійно орієнтовану іншомовну комунікацію другою ІМ, зокрема німецькою, з метою обміну та передачі іншомовному співрозмовнику фахової інформації, описувати явища, пояснювати факти та наводити аргументи для досягнення бажаного позитивного завершення бізнес контакту [7, с. 17-19; 8; 9, с. 6-10; 13, с. 32-38; 14, с. 27-31].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми...

Як засвідчують результати аналізу наукової літератури з фаху досліджуваної проблеми, а також підсумки моніторингу освітньої сфери України, в межах нелінгвістичних ВНЗ уже створено і накопичено в електронній формі досить значний обсяг навчальних засобів та інформаційних матеріалів. Це електронні підручники, курси дистанційного навчання, електронні практикуми та лабораторні роботи, банки тестів і тестових завдань, науково-методичні публікації, бази даних навчальних ресурсів, алгоритми та програми, структурні й кадрові відомості тощо. Так, вагомий внесок у розвиток інформаційних технологій для реалізації ДО було зроблено вітчизняними та російськими вченими (В. М. Глушков, В. І. Скуріхін, В. І. Гриценко, О. М. Довгялло, М. З. Згуровський, О. П. Мінцер, Г. С. Теслер, Є. І. Машбіц, Г. А. Атанов, С. П. Кудрявцева, Н. Д. Панкратова, П. І. Федорук, В. Д. Данчук, О. І. Гороховський, Т. І. Троянівська). Для іншомовного професійно орієнтованого навчання продуктивних видів мовленнєвої діяльності студентів нелінгвістичних ВНЗ вже також існує певна напрацьована теоретична база присвячена використанню Інтернет-ресурсів (О. Б. Бігич, М. А. Бовтенко, А. Л. Буран, М. С. Гришина, Л. Я. Зєня, С. В. Радецька, Ю. В. Романюк, П. І. Сердюков, Л. І. Скалій, Ю. В. Триус, Н. Д. Угринович, С. А. Фомін, Н. С. Форкун, Є. В. Якушина, М. С. Dason, A. Dillon, C. Kramsch та ін.).

Проте, не зважаючи на розмаїття наукових праць з професійно орієнтованого навчання ІМ, проблема навчання продуктивних видів МД майбутніх працівників туристичної сфери німецькою мовою після англійської, як другою ІМ із залученням засобів ДО на сьогодні залишається не розробленою. Інформативне наповнення авторських електронних доробків є розрізненим: не має можливості спільно використовувати напрацьовані ресурси; електронні підручники та посібники, створені за допомогою авторських підсистем в одній системі дистанційного навчання, не можуть бути відтвореними і використаними в рамках інших – вони не вирізняються

гнучкістю; відсутні технології адаптації змісту електронних курсів до запитів студентів, що не дозволяє в потрібному обсязі задовольнити вимоги індивідуалізації навчання.

Формування цілей статті... Виходячи із зазначеного вище, метою нашої наукової розвідки є розгляд функціонування системи Moodle у дистанційному професійно орієнтованому навчанні другої ІМ майбутніх працівників туристичної сфери та обґрунтування теоретико-методичних передумов реалізації мережевої підтримки іншомовного навчально-виховного процесу.

Виклад основного матеріалу дослідження... Ми, як і М.А. Габова, вважаємо, що на формування і розвиток особистості студента безпосередньо впливає віртуальне освітнє навчальне середовище, в якому він живе, навчається, працює [1]. Серед інноваційних технологій, на основі яких у нелінгвістичному ВНЗ створення такого навчального середовища є можливим, де студенти можуть отримати доступ до навчальних матеріалів у будь-який час і в будь-якому місці, є технології електронного (дистанційного, мобільного) навчання, використання яких робить навчальний процес більш привабливим, демократичним, комфортним і стимулює студентів до самоосвіти та іншомовного навчання протягом усього життя, є система Moodle [6; 10]. Вона передбачає вільне розповсюдження через систему управління навчальним контентом: має багатомовний інтерфейс, надає можливість організувати повноцінний навчальний процес з вивчення другої ІМ після першої, включаючи засоби навчання, систему контролю й оцінювання навчальної діяльності студентів, а також інші необхідні складові системи для підтримки іншомовного багатомовного навчально-виховного процесу. Moodle функціонує в режимі відкритого та дистанційного навчання для формування ПОНК як другою ІМ після англійської у майбутніх менеджерів туризму із використанням багатомовного інтерфейсу (коли коментарі, пояснення до виконання завдань та орієнтири на платформі пропонуються користувачеві водночас двома ІМ, що наразі вивчаються). Такий підхід, як доводять результати контрольних зрізів студентів в межах нашого дослідження, сприяє подоланню явища інтерференції та посиленню явища позитивного переносу. Цей тип пред'явлення ПОНК описується різними термінами, які в тому або іншому ступені відбивають певну версію методу відкритого та дистанційного навчання в системі Moodle і застосування технології формування ПОНК. У більшості нелінгвістичних ВНЗ в усьому світі з відкритою формою навчання ПОНК процеси викладання та одержання знань до певної міри є «опосередкованими» між викладачем (а часто це водночас і носій ІМ, яка вивчається) та студентом: це друкована взаємодія (включаючи листування); взаємодія за допомогою автентичних професійно зорієнтованих аудіотреків, включаючи радіо (однобічне, двостороннє), використання цифрових записів, телефону, аудіоконференцій; взаємодією за допомогою відео фрагментів, включаючи телебачення (однобічне, двостороннє), використання цифрових записів, відеоконференцій; за допомогою використання комп'ютера та мобільного зв'язку (навчання за допомогою електронної пошти, комп'ютерних конференцій або всесвітньої мережі через Skype, Viber, WhatsApp) тощо [4; 16; 17].

Яскравим прикладом одноформової взаємодії викладача та студента у вивченні декількох ІМ водночас є Великі світові «мега-університети», включаючи Національний відкритий університет Індіри Ганді (IGNOU), університет Universitas Terbuka, Відкритий університет Sukhothai Thammathirat (STOU) і Відкритий університет Великобританії (UKOU). Слідом за досвідом цих установ, на першому етапі нашої наукової розвідки ми запропонували нашим студентам (II-го року навчання (перший рік вивчення другої ІМ) напряму підготовки 6.140103 «Туризм» галузі знань 1401 «Сфера обслуговування», кваліфікація: бакалавр з туризму 3414 «Фахівець з туристичного обслуговування», 3414 «Екскурсовод» Національний університет харчових технологій) додаткові консультації та іншомовну автентичну підтримку з метою досягнення позитивних результатів в освоєнні тематики курсу «Друга іноземна мова за вибором студента (німецька мова)» винесеної на самостійне опрацювання [6 – 11].

Напрацьована теоретико-методична база та позитивний досвід бімодальних установ (Інститут відкритого навчання при Університеті Чарльза Стерта, Університет Найробі, Університет Ботсвани та Університет Замбії) спонукали нас до використання в технології формування ПОНК у майбутніх працівників міжнародної туристичної сфери паралельно обох форм навчання на другому етапі нашого дослідження: відкритої та дистанційної. Відкриту форму ми залучали до реалізації традиційних аудиторних методів навчання німецької мови як другої ІМ. Дистанційна форма була нагальною в межах виконання студентами додаткових творчих завдань, тренувальних вправ, поточного контролю та попереднього підсумкового модульного контролю за допомогою усіх активних опцій системи Moodle для методу дистанційного навчання.

Результати аналізу проведених контрольних зрізів після навчання протягом одного семестру підтвердили нашу гіпотезу про позитивний приріст при опрацюванні студентами тематики курсу «Друга іноземна мова за вибором студента (німецька мова)» в обох формах із проведенням подальших загальних тестувань. Проте, не зважаючи на отриманий позитивний результат, ми прийшли до наступних висновків. У нелінгвістичному ВНЗ існує нагальна потреба в гармонійному поєднанні – комбінуванні обох, зазначених форм навчання (відкритої та дистанційної) в межах ДО. Адже, явне розходження між типовими нормативними та робочими програмами курсів за фахом передбачених для майбутніх працівників за напрямом підготовки 6.140103 «Туризм» галузі знань 1401 «Сфера обслуговування», кваліфікація: бакалавр з туризму 3414 «Фахівець з туристичного обслуговування»,

3414 «Екскурсивод» в Національному університеті харчових технологій передбачають на лише аудиторні заняття, а й проходження практики, навчання на виробництві і стажування за кордоном, що прогнозує короткочасний відрив майбутнього менеджера міжнародного туризму від формування ПОНК в межах аудиторії. Тому, ми прийшли до висновків, що існує нагальна потреба у реалізації комбінованого навчання в системі Moodle, як для студентів, що за програмою певний період відвідують аудиторні заняття, так і для студентів зовнішнього навчання, які паралельно проходять стажування або перебувають на виробничій практиці в країні, чи поза її межами. Комбінована форма навчання ПОНК як другою ІМ, на нашу думку пропонує майбутньому туристичному менеджеру окрім обов'язкового очного відвідування практичних занять в аудиторії альтернативу на шляху до безперервного навчання другої ІМ: самостійне, у віртуальних групах або певні їхні комбінації, опосередковане або його комбінації. З боку викладача, цей підхід, як результат «злиття» форм очного та дистанційного навчання, демонструє максимально можливу гнучкість щодо місця та темпу навчання і водночас частково вирішує проблему обмеженої кількості годин відведених на вивчення другої ІМ у нелінгвістичному ВНЗ.

Тому, слідом за позитивним досвідом у формуванні ПОНК як другої ІМ після англійської таких установ, як Університет Deakin й Університет Murdoch (Австралія) ми працюємо над третім етапом нашої розвідки – оновленням мережевої підтримки системи ДО на платформі Moodle для комбінованого формування ПОНК у майбутніх туристичних менеджерів другою ІМ [2 – 4; 6 – 15]. На нашу думку, саме комбіноване поєднання відкритого та дистанційного навчання в мережевій підтримці системи Moodle сприяє паралельній активізації континуума часу та континуума місця. За межею континуума місця: студенти та викладач зібрані в одному місці; а за межею часу: студенти та викладач можуть перебувати у різних місцях. У тимчасовому континуумі на одній його межі – студенти та викладач взаємодіють у режимі «реального часу», тобто синхронно, а на іншій межі – студенти та викладач взаємодіють у різний час [16; 17].

Висновки... В нашому дослідженні ми мали на меті обґрунтувати доцільність зведення електронних науково-методичних розробок з формування ПОНК до відповідного формату для їхньої подальшої активації та мобільного використання за мережевої підтримки системи Moodle. Привабливі риси позитивного світового досвіду ДО та отримані власні результати контрольних зрізів після тестувань студентів в межах наукової розвідки спонукали нас до наступних висновків про те, що за мінімальних матеріальних затрат установи нелінгвістичного ВНЗ та максимальних зусиль потужного творчого мобільного викладацького колективу наразі є можливим досягнення оновлення дистанційного навчання з позитивним приростом у якості рівня володіння другою ІМ. Зокрема, це такі показники, як: 1) гнучкість: коли студенти, що працюють над творчими завданнями та тестовими вправами дистанційно (в основному під час перерви у зв'язку з виробничою практикою) навчаються у зручний для себе час та у зручному місці, при цьому регулярно звітуючи (більшість досягнень на платформі Moodle фіксується, перевіряється та оцінюється автоматично). 2) Модульність: в розробка курсу не лише відповідає тематиці змісту нормативної та робочої програм з другої ІМ, а й доповнює її варіативну частину автентичними медіа-опціями, при цьому покладаючись на модульний принцип; кожна окрема підтема курсу створює цілісне уявлення про майбутню професійну діяльність менеджера в сфері міжнародного туризму. Це, в свою чергу, дозволяє з набору незалежних тематик курсу підмодулів сформувати навчальну програму, що відповідає індивідуальним чи груповим потребам. 3) Паралельність: навчання здійснюється одночасно з професійною діяльністю (з та без відриву від навчання на виробництві), тобто без відриву інших видів діяльності пов'язаних із майбутньою професією. 4) Збільшення аудиторії користувачів за мінімальних затрат нелінгвістичного ВНЗ: одночасне звернення до багатьох джерел навчальної інформації великої кількості студентів, спілкування за допомогою телекомунікаційного зв'язку студентів між собою та з викладачами. 5) Економічність: ефективне використання навчальних площ та технічних засобів, концентроване і уніфіковане представлення інформації, використання і розвиток комп'ютерного моделювання повинні призвести до зниження витрат на підготовку фахівців [16; 17]. 6) Технологічність: використання в навчальному процесі нових досягнень інформаційних технологій, які сприяють входженню майбутнього фахівця у світовий інформаційний простір та надання додаткового профілю конкурентоспроможності нелінгвістичному ВНЗ, який презентує цю форму навчання. 7) Соціальна рівність: рівні можливості здобуття знань умінь та навичок в ПОНК незалежно від місця проживання (тимчасового місця перебування у зв'язку з геополітичними змінами, які відбуваються наразі в державі), стану здоров'я і соціального статусу. 8) Інтернаціональність: можливість вивчати німецьку мову як другу ІМ у нелінгвістичному ВНЗ представникам інших іноземних держав, не виїжджаючи зі своєї країни (коли ще лише ведеться візова та документаційна підготовка до виїзду на навчання) та надавати освітні послуги іноземним громадянам і співвітчизникам, що вже перебувають наразі в Україні.

Перспективи подальших наукових розвідок. Нова роль викладача у формуванні ПОНК другою ІМ, яка передбачена з оновленням ДО, на нашу думку, сприяє позитивним перетворенням щодо розширення сутності ролі та мобільності цього працівника освіти: робить його наставником-консультантом, який повинен координувати пізнавальний процес, постійно удосконалювати ті курси, які він викладає, підвищувати творчу активність і кваліфікацію відповідно до нововведень. Оскільки, позитивний вплив запропонованої технології на студента є

очевидним і результати проведених контрольних зрізів мають своє матеріальне підтвердження, ми й надалі плануємо безпосередню участь у підвищенні творчого та інтелектуального потенціалу новітнього українського суспільства, що вивчає німецьку мову як другу ІМ за рахунок самоорганізації, прагнення до знань, використання сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, вміння самостійно приймати відповідальні рішення – в межах нелінгвістичного ВНЗ за комбінованою дистанційною підтримкою системи Moodle. Перспективи подальших наукових розвідок ми вбачаємо в дослідженні особливостей приросту якісних показників рівня володіння другою ІМ слідом за рекомендаціями Ради Європи [2; 12; 13] та у відповідності до оновлень в чинних нормативних документах [3 – 5; 7 – 9; 11] за комбінованого поєднання форм відкритого та дистанційного навчання. Адже, ми вважаємо, що ця комбінація не поступається якості очної форми навчання, оскільки для підготовки дидактичних засобів використовуються сучасні автентичні навчально-методичні матеріали; передбачається розробка введення системи спеціалізованого контролю якості комбінованого дистанційного навчання на відповідність її освітнім світовим стандартам з рівня володіння другою ІМ за фахом.

Використана література :

1. Габова М. А. Мастер-клас «Образовательный сайт: технология создания и использования» / М. А. Габова // Электронный ресурс с режимом доступа <http://wiki.kgpi.ru/mediawiki/index.php>
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання/науковий редактор українського видання доктор пед.наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Закон України «Про вищу освіту» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Засоби діагностики якості вищої освіти бакалавра напряму підготовки 6.140103 «Туризм» галузі знань 1401 «Сфера обслуговування»: наказ Міністерства освіти і науки, молоді спорту України від 21.05.2012 № 608.
5. Компетентність в аудіюванні майбутнього вчителя і викладача іспанської та французької мов: теорія і практика формування: Колективна монографія / Бігич О. Б., Майер Н. В., Руснак Д. А., Яковенко-глуценкова Є. В. / за заг. І наук. Ред. Бігич О. Б. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2015. – 168 с.
6. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні (затверджено Постановою МОН України В. Г. Кременем 20 грудня 2000р.) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/distance/pravo/00.html>
7. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра напряму підготовки 6.140103 «Туризм» галузі знань 1401 «Сфера обслуговування», кваліфікація: бакалавр з туризму 3414 «Фахівець з туристичного обслуговування», 3414 «Екскурсовод», Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Київ – 2012. – 36 с.
8. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра напряму 6.140103 «Туризм» галузі знань 1401 «Сфера обслуговування»: наказ МОН України від 08.11.2010 № 1059 (зі змінами згідно з наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи та Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 21.10.2010 № 969/922/216).
9. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра, спеціаліста, магістра галузі знань 1401 «Сфера обслуговування», напряму 140103 «Туризм»: вимоги до спеціалізованих лабораторій та кабінетів. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Науково-методична комісія зі сфери обслуговування, Київ – 2011. – 12 с.
10. Офіційний сайт системи Moodle. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://moodle.com/https://moodle.org/>
11. «Положення про дистанційне навчання», затверджене Міністерством освіти і науки України наказом №466 від 25 квітня 2013 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Dist_osv/2999/
12. Програма з англійської мови для професійного спілкування. – К. : Ленвіт, 2005. – 119 с.
13. Програми нормативних навчальних дисциплін підготовки бакалавра напряму 6.140103 «Туризм» галузі знань 1401 «Сфера обслуговування»: Програми нормативних дисциплін «Друга іноземна мова». – К. : Науково-методична комісія зі сфери обслуговування (1401), 2010. – С. 32-38.
14. Програми нормативних навчальних дисциплін підготовки бакалавра напряму 6.140103 «Туризм» галузі знань 1401 «Сфера обслуговування»: Програми нормативних дисциплін «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)». – К. : Науково-методична комісія зі сфери обслуговування (1401), 2010. – С. 27-31.
15. Рамкова програма з німецької мови для професійного спілкування. – К. : Ленвіт, 2006. – 90 с.
16. Триус Ю.В. Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE: Методичний посібник / Ю.В. Триус, І.В. Герасименко, В.М. Франчук // За ред. Ю. В. Триуса. – Черкаси, [б.и.] 2012. – 220 с.
17. Шульгина Е.М. Методика формування іноязычної коммуникативной компетенции студентов посредством технологии веб-квест (профиль «Реакционная география и туризм», английский язык): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Шульгина Елена Модестовна. – Томск, 2014. – 243 с.
18. After English; Europeans and Language (PDF). Європейська Комісія. 2005. Архів оригіналу за 2013-07-22. Процитовано 2007-12-08.

Окопная Я.В.

СИСТЕМА MOODLE В ДИСТАНЦИОННОМ ПРОФЕССИОНАЛЬНО ОРИЕНТИРОВАННОМ ОБУЧЕНИИ ВТОРОМУ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ БУДУЩИХ РАБОТНИКОВ ТУРИСТИЧЕСКОЙ СФЕРЫ: СЕТЕВАЯ ПОДДЕРЖКА УЧЕБНО-ВОСПИТАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА

В статье представлены результаты исследования особенностей привлечения системы Moodle к комбинированному дистанционному профессионально ориентированному обучению второго иностранного языка будущих работников туристической сферы. Охарактеризованы с теоретико-методической точки зрения технико-

опционные преимущества сетевой поддержки учебно-воспитательного процесса по формированию профессионально ориентированной немецкоязычной компетентности в продуктивных видах речевой деятельности и указано предпосылки реализации такого обучения.

Ключевые слова: второй иностранный язык, комбинированное дистанционное обучение, сетевая поддержка, нелингвистическое высшее учебное заведение, туристические менеджеры.

Окопна У.

MOODLE SYSTEM IN PROFESSIONALLY ORIENTED SECOND FOREIGN LANGUAGE TRAINING OF THE FUTURE TOURISM MANAGERS: THE EDUCATIONAL PROCESS NETWORK SUPPORTING

The paper describes the structure and possibilities of a digital multimedia environment as a means of teaching and studying second foreign languages. The features results of the study process in attracting the Moodle system to combined distance professionally oriented second language teaching of future tourism managers have been presented in the article. The characteristic of theoretical and methodological point of view technically optional network support benefits the educational process of formation of professional competence in German-oriented productive activities and types of speech set preconditions for the realization of such training have been noticed. The expediency of construction in electronic scientific and teaching materials for the study of professionally oriented second foreign language to the appropriate format for their activation and subsequent use by mobile network support system Moodle have been stressed. The attractive features in positive international experience of distance learning and brought their findings to achieve positive results in the renewal of distance education with quality growth level of the second foreign language upcoming tourism industry workers have been indicated. The authors suggest that the Moodle environment consisting of second foreign language tests, interactive creative tasks, multimedia rooms, a videoconferencing hall, a webinar platform, and authentic multimedia repositories, with all the components being linked together by an e-learning platform. The article is intended for experts in information technology and second foreign language teaching methodology, as well as for all those interested in the problems of computer-assisted language learning.

Key words: second foreign language, the combined distance learning, network supporting, non-linguistic higher education establishment, tourism managers.

Подано до редакції 31.03.2015.

УДК 378.147:811.111

© 2015

Окопна Я.В., Романюк Ю.В.

ЗАЛУЧЕННЯ ГІПЕРТЕКСТІВ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ НЕЛІНГВІСТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Стаття розкриває сучасні підходи до формування рецептивних та продуктивних видів професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності у студентів нелінгвістичних спеціальностей. Представлено систему педагогічного аналізу та оригінальну технологію оптимізації професійного розвитку. На основі системного підходу науково обґрунтовано концепцію системи нелінгвістичної іншомовної освіти як форми існування дидактичної системи, розглянуто її складові, визначено її характеристики на сучасному етапі розвитку суспільства й професійної педагогіки.

Ключові слова: гіпертекст, іноземні мови, нелінгвістичний вищий навчальний заклад, підходи до формування професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Налагодження прямих зв'язків підприємств із зарубіжними партнерами, спільне проведення проектно-конструкторських та експериментальних досліджень, здійснення широкого обміну науково-технічною документацією – шляхом реалізації on-line комунікації без участі третіх осіб (перекладачів) – з метою уникнення витоку інформації (пов'язаної з технологіями продукування сировини на виробництві); потребують підготовки фахівців нелінгвістичних спеціальностей, компетентність яких могла б передбачати поєднання високого рівня фахової підготовки, як в галузі точних та інженерних наук, так і оволодіння ними двома і більше іноземними мовами (ІМ) (зокрема англійською та німецькою), як засобом іншомовної комунікації для вирішення проблем професійного, соціально-фахового характеру; а також успішного міжнародного співробітництва.

Тому, виходячи із зазначеного вище, актуальності набуває пошук розв'язку одного із найважливіших завдань, яке постало перед вищою школою в силу глобалізаційних та євроінтеграційних процесів, що відбуваються на часі в нашій державі – підвищення ефективності підготовки кваліфікованих кадрів нелінгвістичних спеціальностей з високим рівнем володіння декількома ІМ. На сьогодні Інтернет-ресурси відкрили доступ до необмеженої кількості автентичної інформації, більша частина якої представлена англійською та німецькою мовами, що підтверджує не лише правомірність, а й нагальність розгляду проблеми формування англійської та німецькомовної компетентностей у рецептивних і продуктивних видах мовленнєвої діяльності, як релевантних завдань у навчанні двох і більше ІМ у нелінгвістичних вищих навчальних закладах (НВНЗ).

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Питання, пов'язані з навчанням професійно орієнтованого іншомовного читання в мережі Інтернет, були